

Ψήφισμα της 72ης Συνόδου των Πρυτάνεων και Προέδρων Δ. Ε. των Ελληνικών Πανεπιστημίων

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων, κατά τη δεύτερη ακαδημαϊκή χρονιά που διανύει με την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου και την τρίτη χρονιά με την εφαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου σταθερότητας, διαπιστώνει την αδυναμία ακόμη και της στοιχειώδους λειτουργίας και την απορρύθμιση του Ελληνικού Δημόσιου Πανεπιστημίου. Μια σημαντική και νέα διάσταση είναι αυτή της ασάφειας και σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ αφενός των Πρυτανικών Αρχών και της Συγκλήτου και αφετέρου των Συμβουλίων των Ιδρυμάτων που αναφέρονται σε ακαδημαϊκά, διοικητικά και ερευνητικά θέματα. Η τροποποίηση του νόμου προκειμένου να ανασυσταθούν άμεσα τα Πρυτανικά Συμβούλια, να λειτουργήσουν οι Σύγκλητοι με ισότιμη συμμετοχή των Αντιπρυτάνεων και Αναπληρωτών Πρύτανη και να ρυθμιστεί η εκλογή των Αναπληρωτών Πρύτανη με καθολική ψηφοφορία, αποτελεί άμεση προϋπόθεση για τη διοικητική ευρυθμία των Πανεπιστημίων.

Η επεξεργασία του κανονιστικού πλαισίου της διοίκησης των Ιδρυμάτων (Οργανισμός και Εσωτερικός Κανονισμός που κατατίθεται από τον Πρύτανη με τη γνώμη της Συγκλήτου στα Συμβούλια προς έγκριση) αποτελεί άμεση προτεραιότητα για τη Σύνοδο των Πρυτάνεων, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι ακαδημαϊκές διαδικασίες, οι θέσεις και ο ρόλος του προσωπικού όλων των κατηγοριών, καθώς και η ακαδημαϊκή αυτοδιοικητική πρακτική της συμμετοχής της πανεπιστημιακής κοινότητας στη λήψη αποφάσεων.

Από τον Σεπτέμβριο του 2013 προβλέπεται η διαγραφή φοιτητών. Η Σύνοδος επαναλαμβάνει την διαφωνία της στην αυτοδίκαιη διαγραφή που παραβιάζει τα νόμιμα δικαιώματα των ενδιαφερομένων και δημιουργεί κοινωνικό πρόβλημα, δεδομένου ότι αφορά στο 1/3 των φοιτούντων. Απαιτούνται άμεσες μεταβατικές ρυθμίσεις.

Επιπρόσθετα υπάρχει άμεση ανάγκη να αναγνωριστούν οι υποψήφιοι διδάκτορες που μετέχουν σε ερευνητικά έργα ΕΣΠΑ (ΘΑΛΗΣ και άλλα) ως Υπότροφοι, εφόσον έχουν προταθεί από τους επιστημονικά υπευθύνους και τις σχολές με βάση τον κανονισμό των Πανεπιστημίων και τις προδιαγραφές των συγκεκριμένων προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

Τη δραστική μείωση της χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων και της φοιτητικής μέριμνας ακολουθεί η δραστική μείωση και χρηματοδότηση του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.), με αποτέλεσμα να περισταλεί δραματικά η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και τις ηλεκτρονικές πηγές βιβλιογραφίας και να αποδυναμωθεί ακόμα και από τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις της η λειτουργία του Πανεπιστημίου.

Ως προς την ποιότητα των σπουδών (δεδομένου ότι ο νόμος 4009/2011 και 4076/2012 επιτρέπει στα Συμβούλια να ανασυγκροτήσουν τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας) επισημαίνουμε ότι η διασφάλιση της ποιότητας δεν έχει χαρακτήρα τιμωρίας αλλά κοινωνικής λογοδοσίας. Η εξωτερική αξιολόγηση που έχει διεξαχθεί από όργανα εκλεγμένα, με ακαδημαϊκές διαδικασίες τις ΟΜΕΑ και την ΜΟΔΙΠ και ενεργούντα με ακαδημαϊκά κριτήρια, θα πρέπει να συνεχισθεί, ώστε να μην διακυβεύεται το ακαδημαϊκό κύρος και το περιεχόμενο της αξιολόγησης.

Είναι ευθύνη της Πολιτείας να διασφαλίζει τα προσόντα που προσφέρουν τα προγράμματα σπουδών με την ανάλογη κατάταξή τους στο εθνικό πλαίσιο προσόντων. Αντιθέτως οι σημερινές εισηγήσεις του ΥΠΑΙΘΠΑ αγνοούν το πρόγραμμα σπουδών και αθροίζουν αυθαίρετως επιμέρους προσόντα.

Χαρακτηριστικό της αντιμετώπισης των προγραμμάτων σπουδών είναι άλλωστε και ο τρόπος που υλοποιήθηκε το σχέδιο "Αθηνά". Αναδείχθηκαν τα προβλήματα έλλειψης διαδικασιών και χρήσης δεδομένων και παρουσιάστηκε το παράδοξο του καθορισμού Σχολών και κατευθύνσεων τμημάτων μονομερώς από το Υπουργείο. Αυτό συνέβη δίχως τη γνώμη, την γνώση και τις επεξεργασίες των συλλογικών οργάνων των ΑΕΙ, όπως άλλωστε συνέβη και με τον ορισμό του αριθμού των εισακτέων φοιτητών που καθορίζει το ΥΠΑΙΘΠΑ, δίχως να λαμβάνονται υπ' όψιν οι δυνατότητες των ίδιων των Πανεπιστημίων.

Το Ελληνικό Πανεπιστήμιο σήμερα χαρακτηρίζεται από τη συλλογική αριστεία που δεν είναι "καινούργια" και δεν μπορεί να οικειοποιηθεί κανείς, απαιτείται όμως να την αναγνωρίσει και να την αξιοποιήσει η Πολιτεία στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας. Το Δημόσιο Πανεπιστήμιο παράγει πάνω από το 80% της έρευνας και καινοτομίας στη χώρα, γεγονός που επιβάλλει τη συμμετοχή του στον στρατηγικό σχεδιασμό των θεματικών προτεραιοτήτων της έρευνας ή στο σχεδιασμό της "έξυπνης εξειδίκευσης" των περιφερειών της χώρας (νέο "ΕΣΠΑ" 2014-2020). Παρά την επίλυση ορισμένων προβλημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση των προγραμμάτων ΕΣΠΑ, η απουσία ενιαίου και σταθερού διαχωριστικού πλαισίου δυσχεραίνει την ομαλή λειτουργία τους και εκθέτει σε κινδύνους το ανθρώπινο δυναμικό τους.

Η Σύνοδος αναλαμβάνει επίσης πρωτοβουλίες διαλόγου με τα αρμόδια Υπουργεία λόγω σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται από την διαχείριση του ΕΣΠΑ μέσα σε συνθήκες διαρκών νομοθετικών και διαχειριστικών αλλαγών. Οι τελευταίες δημιουργούν οξύτατα διαχειριστικά εμπόδια και καθυστερήσεις στην υλοποίηση του ίδιου του ΕΣΠΑ.

Όσον αφορά στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου των Ελληνικών Πανεπιστημίων, υπογραμμίζουμε ότι το Ελληνικό Πανεπιστήμιο έχει διεθνή αναγνώριση και μπορεί συντεταγμένα, με την υποστήριξη απαραίτητου οριζόντιου προγράμματος

ΕΣΠΑ, να διευρύνει την παρουσία του στην ευρύτερη περιοχή αναπτύσσοντας διεπιστημονικά, διαπανεπιστημιακά μεταπτυχιακά προγράμματα και διδακτορικές σπουδές, θερινά σχολεία και άλλες δραστηριότητες, που αποτελούν σημαντικά εργαλεία της επιρροής και της εξωστρέφειας όχι μόνο των Πανεπιστημίων αλλά και της χώρας.

Η δυνατότητα συμμετοχής μας στον νέο ευρωπαϊκό χάρτη ERASMUS απαιτεί την έγκρισή του από τα Πανεπιστήμια, τη διατύπωση ιδρυματικής στρατηγικής διεθνών συνεργασιών και την προσαρμογή στη νέα ποιότητα υπηρεσιών. Η εγκαθίδρυση των υπηρεσιών αυτών προϋποθέτει επίσης ένα οριζόντιο ΕΣΠΑ, προκειμένου να μην αποκλειστεί το Ελληνικό Πανεπιστήμιο από τον ευρωπαϊκό χάρτη της Ανώτατης Εκπαίδευσης και οι Έλληνες φοιτητές από τις ευκαιρίες της κινητικότητας.

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων θεωρεί ότι οι πρόσφατες νομοθετικές αλλαγές στον Υπαλληλικό Κώδικα ως προς το καθεστώς της αυτοδίκαιης αργίας δεν κατισχύουν των ειδικών πειθαρχικών διατάξεων. Οι Πρυτανικές Αρχές όπως και οι πάσης φύσεως δημόσιοι λειτουργοί καθώς και οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι προφανές ότι δεν μπορούν να λειτουργούν υπό τη δαμόκλειο σπάθη του διοικητικού μέτρου της αυτοδίκαιης αργίας.